

2020 жылдың 9 айында Қолма-қол ақшасыз төлемдер нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

қараша 2020

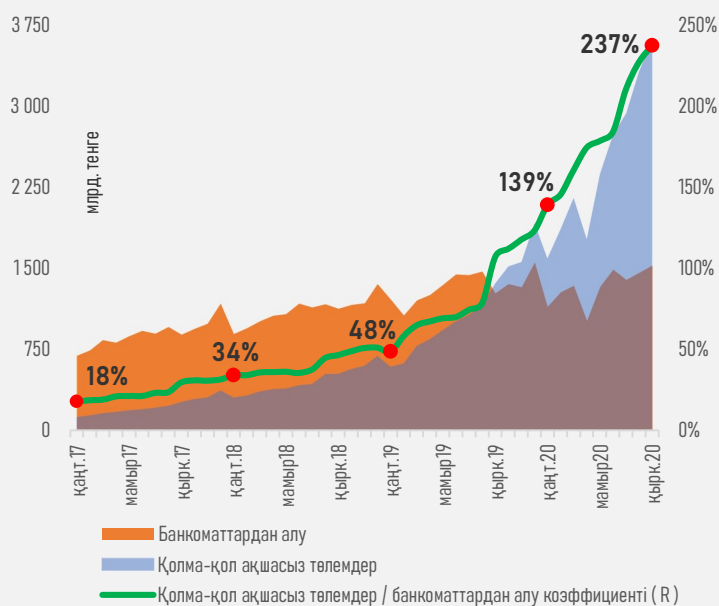
Резюме

- ✓ Ел қолма-қол ақшасыз есеп айырысуға жылдам көшуде: жыл басынан бері қолма-қол ақшасыз карточкалық төлемдер көлемі екі есеге жуық өсті.
- ✓ Өңірлер бөлінісінде кестенің қарама-қарсы екі шетінде Алматы қаласымен және РФ-мен шекаралас өңірлермен (СҚО, ШҚО) әркелкі есептердің енуі байқалады.

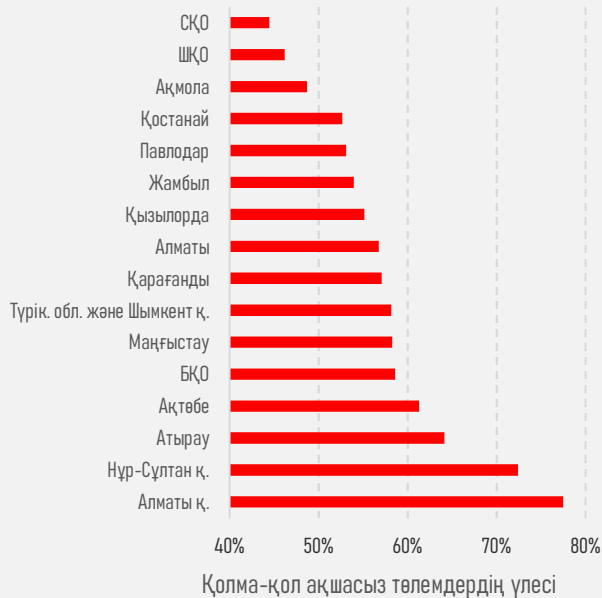
- ✓ Айналыстағы дебиттік карталардың саны несие карталарының санынан төрт есе көп. Бұл ретте екі көрсеткіш те жыл басынан бері тиісінше 8,4 және 3,5 млн бірлікке айтарлықтай өскенін көрсетеді.
- ✓ Қолма-қол ақшасыз төлемдер бойынша «Орташа чек» 12,4 мың теңгені құрайды, ал банкоматтағы сомалардың орташа мөлшері 61,6 мың теңгені құрайды.
- ✓ Барлық қолма-қол ақшасыз төлемдердің 81%-ы интернетте төлеуге тиесілі (жыл басындағы 73%).

ҚР аумағында қолма-қол ақшасыз төлемдер*

ҚР-дағы қолма-қол ақшасыз төлемдер динамикасы

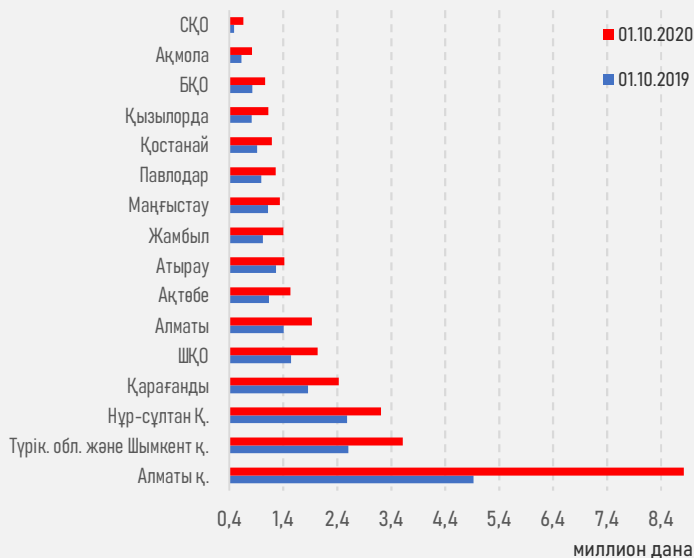

Ең «Қолма-қол ақшасыз» аймақтар

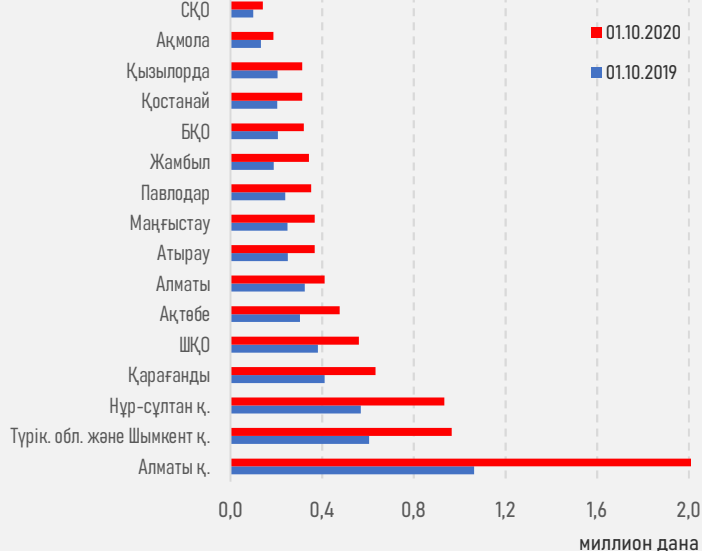

Айналыстағы төлем карталарының саны*

Дебиттік карталар

Несиелік карталар

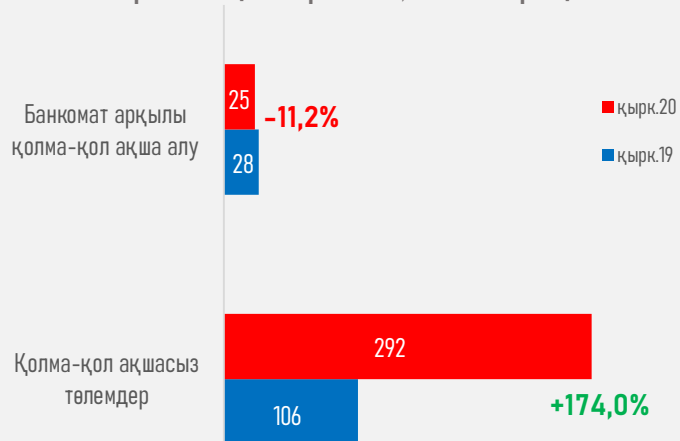

* Дереккөз: ҚРҰБ веб-сайты.

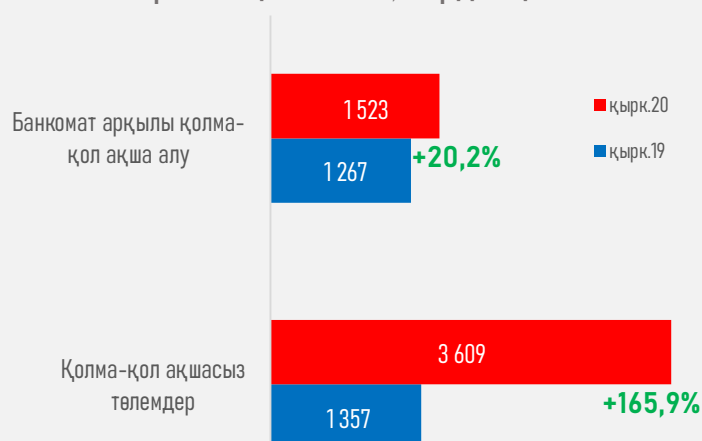
© Қазақстан қаржыгерлерінің қауымдастығы, 2020

Төлем карталары бойынша транзакциялар *

Транзакциялар саны, млн операция

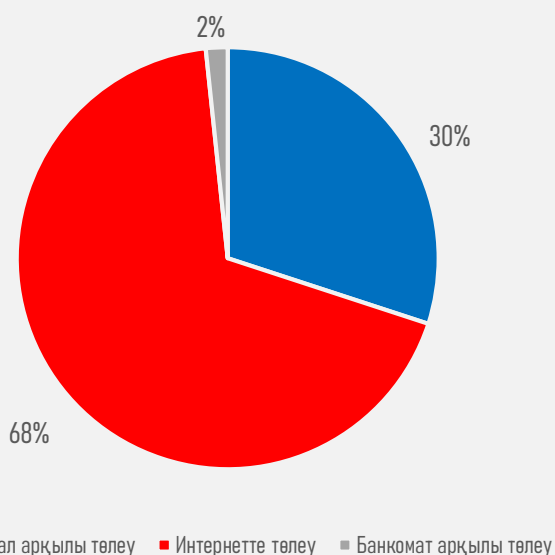

Транзакция көлемі, млрд теңге

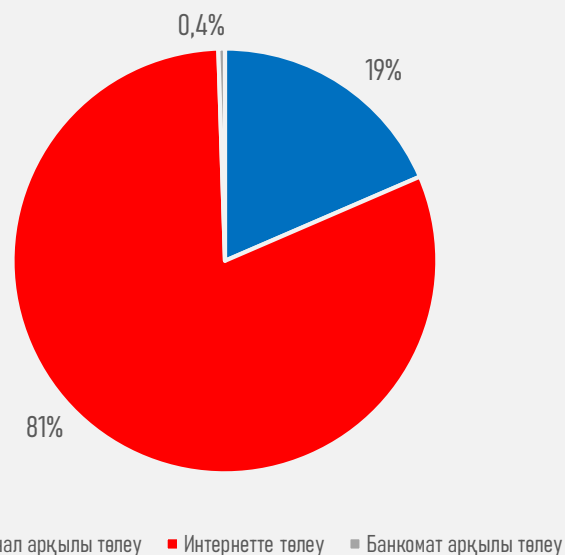

Қолма-қол ақшасыз төлемдердің түрлері бойынша бөлу *

2019 жылдың 9 айында

2020 жылдың 9 айында

Кезеңнің қысқаша нәтижелері

Банк қызметтері нарығында байқалып отырған бәсекелестіктің күшеюі жағдайында, оның ішінде эквайрингтік инфрақұрылымның қарқынды дамуы түрінде, сондай-ақ төлем индустриясын қалыптастыру және азаматтардың Covid-19 салдарынан қолма — қол есеп айырысуды барынша азайтуға ұмтылуы аясында қазақстандықтар қолма-қол есеп айырысудан бас тартып, cashlessociety-ге көбірек назар аударады. Бүгінде елімізде қолма-қол ақшасыз төлемдер көлемі қолма-қол ақшаны алу операцияларының көлемінен 2,4 есе (жыл басына 1,2 есе) асып түседі.

Дегенмен, бірқатар өңірлерде (СҚО, ШҚО) банкоматтар арқылы қолма-қол ақша беру бойынша операциялар шиеленісе түсуде, бұл капиталдың трансшекаралық ағынымен және тауарларды сатып алу

кезінде транзакциялық шығындарды азайту ниетімен шартталуы мүмкін.

Сонымен қатар, цифрлық кеңістікке жылдам ауысатын тұтынушылардың сұраныстарына жауап бере отырып, елдегі теміртаулық төлемдер әлі де тез өсуде (ЖІӨ төмендеуіне, азаматтар табысының төмендеуіне, сауда желілері мен бизнес орталықтарының жабылуына қарамастан). Оларға қарай келе отырып, негізгі ойыншылар өздерінің қаржылық қызметтерін жедел «цифрландырады», «бір рет басу» қағидаты бойынша жұмыс істейтін нарықтық өнімдерді шығарады, экожүйелер мен маркетплейстер жасайды. Нәтижесінде, қолма-қол ақшасыз экономиканың мұндай қарқынды кеңеюі, әрине, барлық мүдделі тараптарға және бірінші кезекте қаржылық қызметтерді тұтынушыларда оң әсер етеді.